

Advies en rechtsbijstand in bestuursrecht

Adviesbureau Het Groene Schild
Postbus 638
6700 AP Wageningen

IBAN NL17INGB0006991377

Email hetgroeneschild@gmail.com

Burgemeester en Wethouders van Gemert-Bakel
Postbus 10.000
5420 DA Gemert

Uw kenmerk: NL.IMRO.1652.PBPBGrepuitbrdiery-ON01
Mijn kenmerk: 21-49a/GB72a
Betreft: zienswijze ontwerp paraplubestemmingsplan

Wageningen, 31 augustus 2021

Geacht college,

1

Hierbij dien ik namens de Stichting Mens Dier en Peel, Wingerd 8, 5421 AZ Gemert (verder te noemen: cliënte) de navolgende zienswijze in naar aanleiding van uw ontwerp paraplubestemmingsplan Buitengebied reparatie uitbreiding dierenverblijf Gemert-Bakel.

Zoals u aangeeft maakt het bestemmingsplan onder voorwaarden het mogelijk om met een binnenplanse afwijking de oppervlakte van dierenverblijven te vergroten. U geeft echter geen enkele motivering waarom het ruimtelijk gezien aanvaardbaar is om dierenverblijven te vergroten. Het ontwerpbesluit wordt daarom niet gedragen door een draagkrachtige motivering.

Dit steekt te meer nu de veehouderij een complexe en uitgebreide problematiek met zich brengt, die maakt dat deze ruimtelijk uiterst zorgvuldig ingepast moet worden. Met name wanneer het gaat om intensieve veehouderij. Verwezen kan worden naar de sterke aantasting van het woon- en leefklimaat door geurbelasting, de bedreiging die de veehouderij biedt voor de volksgezondheid, vanwege zoönosen en endotoxinen. Aanwezigheid van veehouderijen op korte afstand van omwonenden herbergt ook een permanent risico op een nieuwe uitbraak van een potentieel gevaarlijk virus. Verder is er de ernstige stikstofproblematiek, de mestproblematiek en de verstening van het landschap door grote stallen verspreid in het buitengebied.

Het is reeds om die redenen ongewenst dat Uw college de mogelijkheid krijgt om te beslissen over vergrotingen van dierenverblijven, en daarmee de

gemeenteraad, het democratisch gekozen orgaan dat in beginsel daartoe beslissingsbevoegd is, opzij kan zetten.

Het is wrang om te moeten constateren dat u na vragen van de gemeenteraad eerder hebt aangegeven dat er geen mogelijkheden waren om een omgevingsvergunning voor uitbreiding c.q. nieuwbouw van dierenverblijven aan Rooije Hoefsedijk 41 te weigeren, terwijl uit de toelichting bij dit ontwerp-paraplubestemmingsplan blijkt dat die mogelijkheid er wel degelijk was. Sterker nog: via dit ontwerp-paraplubestemmingsplan beoogt u een maatschappelijk omstreden en ongewenste uitbreiding c.q. nieuwbouw van deze dierenverblijven alsnog mogelijk te maken. Daarmee geeft u andermaal ruim baan aan de intensieve veehouderij, ontkent u de ernst van de impact van de intensieve veehouderij en negeert u de bezorgdheid van 3.500 burgers die zich nadrukkelijk hebben uitgesproken tegen deze uitbreiding c.q. nieuwbouw. Nog vreemder is dat u hebt meegewerkt c.q. bijgedragen aan het saneren van een varkensbedrijf aan de overzijde (Rooije Hoefsedijk 36) met publiek geld (saneringsregeling varkenshouderij). Dat roept vragen op over het doelmatig, zinnig, zuinig en zorgvuldig gebruik van publieke middelen.

Voor zover u stelt dat het ontwerp-parapluplan een reparatie is van de bestaande bestemmingsplannen, ontslaat u dat niet van de verplichting om het nieuwe plan deugdelijk ruimtelijk te motiveren. Overigens is niet

2

gebleken dat hier in de bestaande plannen een omissie zit. Hoe dan ook kan de motivering van het nieuwe parapluplan in ieder geval niet gedragen worden door slechts te verwijzen naar de motivering van de bestaande plannen. Van belang is daarbij het moederplan: het bestemmingsplan Gemert-Bakel Buitengebied 2017, vastgesteld d.d. 5 juli 2018. De herzieningsplannen daarna hebben slechts betrekking op een beperkt aantal concrete locaties. De ruimtelijke inzichten omtrent de veehouderij en de impact die de veehouderij heeft op de omgeving, zijn daarna gewijzigd. Het bestaande bestemmingsplan is vastgesteld vóór de stikstofcrisis en vóór de coronacrisis. Deze crises hebben nieuwe inzichten verschaft over de risico's die de veehouderij met zich brengt, die ook ruimtelijk relevant zijn. In Gemert-Bakel is dit voor wat betreft de coronacrisis indringend geïllustreerd vanwege het grote aantal nertsenhouderijen. Ook ten aanzien van de geurproblematiek zijn er sedertdien nieuwe inzichten die de problematiek versterken, zoals de tegenvallende resultaten van combiluchtwassers.

Daarnaast biedt het parapluplan door de verwijzing naar art. 4.2.2 in art. 4.3.3 en 4.3.5 op te nemen, in ieder geval een verruiming van de uitbreidingsmogelijkheden voor oppervlakte dierenverblijf en oppervlakte hokdieren, doordat art. 4.2.2 een ruimere reikwijdte heeft dan art. 4.2.1. Art. 4.2.1 onder b is immers slechts beperkt tot agrarische bedrijfsbebouwing, terwijl de bestemming onder artikel 4 ruimer is dan slechts agrarische bedrijfsbebouwing. Zo ziet art. 4, gelet op lid 4.1 sub o ook op bestaande veehandels, die geen agrarische bedrijfsbebouwing betreffen volgens de

plandefinities, maar agrarisch verwant zijn. Ook ziet de bestemming gelet op lid 4.1 sub n op niet-agrarische nevenactiviteiten. Bij deze niet-agrarische activiteiten zou de oppervlakte dierenverblijf en hokdierenverblijf door de wijziging in het parapluplan alsnog binnenplans uitgebreid kunnen worden, hetgeen zeker niet onder het bestaande plan was toegestaan.

Het gewijzigde artikel 4.3.5 maakt in beginsel bovendien een binnenplanse afwijking voor het uitbreiden van de bestaande oppervlakte dierenverblijf ten behoeve van geitenhouderijen mogelijk. Er wordt namelijk niet slechts verwezen naar art. 4.2.2 onder a, maar naar het hele artikel, inclusief art. 4.2.2 onder b. Uitbreidingen van geitenhouderijen zijn evident niet gewenst, dunkt cliënte.

U stelt voorts dat u wijzigingen doorvoert om het plan in overeenstemming te laten zijn van de Interim Omgevingsverordening (Iov). Daar is het ontwerpparapluplan echter om meerdere redenen nog steeds niet mee in overeenstemming. Een belangrijke omissie is dat de Iov in geval van sanering door herbestemming niet 120 % oppervlakte aan sanering vereist, maar 200 %! Het ontwerpplan is niet overeenkomstig art. 3.52 lid 1 onder b sub 2 Iov. Daarnaast ontbreekt in het ontwerpplan het vereiste dat het dierenverblijf dat gesaneerd wordt, legaal opgericht moet zijn en bovendien minimaal 3 jaar onafgebroken bedrijfsmatig gebruikt moet zijn geweest. Het ontwerpplan is daarmee ook niet in overeenstemming met art. 3.52 lid 3 sub a en b Iov. Dat betekent dat ook na vaststelling van het parapluplan getoetst zal moeten blijven worden aan de rechtstreeks werkende regels in de Iov. En dat was iets dat u nu juist wilt vermijden, blijktens de motivering. De motivering is ook daarom niet draagkrachtig.

Tot slot leidt de mogelijkheid van het ontwerpparapluplan om binnenplans de dierenverblijven te vergroten tot extra stikstofemissiebronnen, en daardoor tot extra stikstofdepositie, die het bestaande plan niet biedt. Het parapluplan kan daarom niet vastgesteld worden zonder eerst een passende beoordeling overeenkomstig art. 2.8 lid 3 van de Wet Natuurbescherming te maken, die zekerstelt dat het plan de natuurlijke kenmerken van de omliggende Natura2000-gebieden, waaronder de Peelreservaten, niet aantast.

Die passende beoordeling kunt u niet vermijden door een verwijzing te maken naar planregel art. 4.4.1. Ten eerste is dat slechts een gebruiksregel en geen bouwregel. Deze ziet dan ook in ieder geval niet op de bouwgerelateerde stikstofemissies. Ook helpt een verwijzing naar art. 4.3.3 sub 1 niet. Deze planregel bepaalt dat de uitbreiding van dierenverblijf slechts is toegestaan wanneer aangetoond wordt dat de bestaande stikstofdepositie ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan door de uitbreiding niet wordt overschreden. Dit klinkt echter mooier dan het is. De definities van bestaande stikstofdepositie in art. 1.43 sub c en van toename van stikstofemissies en stikstofdepositie in art. 1.155 zijn namelijk gebaseerd op het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Het is bekend uit de jurisprudentie en uit de stikstofcrisis dat het PAS niet is gebaseerd op een

voldoende passende beoordeling. Daardoor worden in het plan bijvoorbeeld ten onrechte toenames van stikstofdeposities beneden 0,05 mol per ha per jaar, genegeerd. Ook wordt de natuurvergunde, dan wel de feitelijk aanwezige stikstofdepositie in de jaren 2012 tot 2014 als bestaande stikstofdepositie gedefinieerd. Dat is in strijd met vaste jurisprudentie waar het gaat om de vaststelling van bestemmingsplannen. Verwezen zij naar uitspraak ECLI:NL:RVS:2020:684, r.o. 23.16 en 23.17: de referentiesituatie mag niet enkel aan de natuurvergunde situatie direct voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingsplan ontleend worden, omdat in de praktijk wegens een veelal aan de orde zijnde onderbezetting van de stallen deze niet zal overeenkomen met de feitelijk bestaande situatie direct voorafgaande aan de vaststelling van het plan. In geval dat geen sprake is van een natuurvergunning, conflicteert de definitie van bestaande stikstofdepositie in art. 1.43 sub c met de bepaling in art. 4.3.3 sub l dat de bestaande stikstofdepositie ten tijde van de vaststelling van het plan is bedoeld.

4 Bovendien dient niet slechts aangetoond te worden dat de stikstofdepositie niet toeneemt; het dient op basis van het voorzorgbeginsel met zekerheid uitgesloten te worden dat de natuurlijke kenmerken aangetast worden. Er moet dus ook op basis van het voorzorgbeginsel met zekerheid uitgesloten worden dat de stikstofdepositie niet toeneemt. In dit verband kan niet zondermeer van de emissiefactoren uit de Regeling Ammoniak en Veehouderij uitgegaan worden. Zie bijvoorbeeld de uitspraak ECLI:NL:RBNNE:2021:810. Dit zekerheidsvereiste op basis van het voorzorgbeginsel blijkt vooralsnog onvoldoende uit de planregels.

Gelet op het bovenstaande, stellen de planregels in art. 4.3.3 sub l en 4.4.1 sub a niet zeker dat de uitbreidingen in oppervlakte dierenverblijf die het ontwerp parapluplan mogelijk maakt, niet leiden tot een toename stikstofdepositie en daarmee is er geen zekerheid dat de natuurlijke kenmerken van de omliggende Natura2000-gebieden niet worden aangetast.

Daarnaast is stikstofdepositie niet de enige mogelijke reden waarom significante effecten veroorzaakt kunnen worden door uitbreiding van oppervlakte dierenverblijf. Met name ten aanzien van Natura 2000-gebied Deurnsche Peel & Mariapeel, dat via de exclave De Bult direct grenst aan de gemeente, dient ook passend beoordeeld te worden dat zekergesteld kan worden dat significante effecten via andere aantastingen dan door stikstof niet kunnen optreden.

Gelet op het bovenstaande verzoek ik u namens cliënte het parapluplan niet vast te stellen, in ieder geval niet voordat u aan de vereiste motiverings- en onderzoeksverplichtingen hebt voldaan.

31-08-2021 13:05

3SKABAA545405633

14 gr.

#X920X0X#00#0000#

Postbus 10000
5420DA GEMERT

NL

BRIEVENBUSPAKJE+

B

218506

NL Frankering betaald €4.6

6700 AP 638